

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Dn. Conradi Clingii Theologi Et Ecclesiastae Celeberrimi
(dum vixit) apud Erphordiam Turingiæ, Catechismus
Catholicus, summam Christianæ institutionis III. libris
succinctim complectens**

Klinge, Konrad

Coloniae, 1570

VD16 K 1309

caput VI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29452

Incensa super carbones deuotionis, fragrat in conspectu Dei. Ideò Dauid orat: Dirigatur Domine oratio mea sicut incensum in conspectu tuo, id est, placeat sicut redolentia boni odoris &c. item oratio est quasi scutum diuinæ indignationi obijciendum. Sicut enim scutum prohibet ictum sagittæ, ita oratio nos seruat à vindicta Dei atque irâ. Sapi. 18. dicitur de Aarone, quòd proferens scutum orationis, restitit irâ diuinæ. Tertio, Oratio est quasi tributum Dei, eius damnationi offerendum. Matth. 22. Date Deo quæ Dei sunt, & Cæsari quæ Cæsaris sunt. hunc enim à nobis exigit Deus, quia Dominus noster est, &c.

CAPVT VI.
ARGVMENTA.

1. *Quid sit ieiunium Christianum.*
2. *Vndè fiat quòd certis diebus ieiunamus, & à quibusdam cibis abstinemus.*
3. *Quomodo ieiunio nobis Deum placamus.*

IRimò, ieiuniū Christianum, est moderatus ciborum & potuum vsus, omnitempore durans ad laudem & gloriam Dei. Luc. 21. Attendite ne corda vestra grauentur crapula &c. Deindè est ieiunium spirituale, & illud est abstinentia à malis cogitationibus & ira cordis, à maledictione, cōuicijs, immunditia sermonis, falsis testimonijs &c. Et abstinentia à luxuria, à superbia, ab accedia, inuidia, &cæt. & hoc ieiunium spirituale maius est, quàm externum: minus est enim peccatum, comedere carnes in feria sexta, quàm fornicari aut maledicere, sicut dicit Esaias 58. Ecce in die ieiunij vestri inuenitur voluntas vestra praua, & ad lites & contentiones ieiunatis, &cæt. Porro est ieiunium Ecclesiasticum, quod certis

certis diebus & caussis est institutum ad humiliatio-
nem coram Deo & disciplinam corporis. Sic regina
Hester ieiunat tribus diebus & noctibus, & liberatur
cum populo, capit. 4. Sic ieiunârunt Niniuitæ, Ioan.
3. Sic Iudith, 4. & 8. Sic ob speciales causas & tribula-
tiones sæpè leguntur sancti ieiunâsse: nam hoc Deus
sic iubet per prophetam Ioel. cap. 2. Conuertimini ad
me in toto corde vestro, in ieiunio & fletu & planctu,
& scindite corda vestra, scilicet à prauis vitijs & co-
gitationibus separate, & non scindite vestimenta ve-
stra, &c. Secundo ieiunamus in vigilijs sanctorum
Apostolorum, & festiuitatum Christi, ac beatæ virgi-
nis propter vigilias, quæ cõmutatæ sunt in ieiunia:
olim enim ex eo quia Christus in media nocte natus
est, & quia Christus increpauit discipulos, quòd non
vna hora cum ipso vigilarent, Matth. 26. & propheta
Psal. 118. confitetur se media nocte surrexisse &c. so-
lebat populus pernoctare in templis ad sepulcra Mar-
tyrum, idque ea nocte quæ præcederet festiuitatem,
sacrosque cantabat hymnos & psalmos. Sed quoniã
Sathan regnare cœpit, & carnalitas in populo cre-
uit, ita vt & matronæ corrumperentur, & aliæ leui-
tates fierent: deindè quia etiam Vigilantijs hæreti-
cus inuehebatur contra huiusmodi vigilias, ideò vi-
sum est Patribus mutare illas in ieiunia. Vndè adhuc
in Sanctorum vigilijs ieiunamus. Insuper quoniam
Ioan. Baptista commendatur à Deo ob vilitatem ci-
borum Matt. 3. quòd ventrem exaturauit non elixa-
tis & assatis carnibus, sed melle syluestri & locustis,
vinum & siceram non bibit: Et tres pueri nolebant
cibo regio exaturari, sed leguminibus, Daniel. 1. & e-
rant Deo accepti. Sic multi sancti olera tantum & ra-
dices manducabant &c. ideò vt minor esset occasio
ad peccatũ, patres lauiora cibaria prohibuerunt his
qui sani erant: quosdam autè necessitas & infirmitas
excusabat, & sic ex deuotione & bono ordine à pa-
tribus

tribus sancitum est: sic ieiunia quatuor temporū anni, item quadragesimæ, & Aduentus Domini ordinantur: & negari nō potest quin hæc abstinētia placeat Deo, sicut patet in Ioanne Baptista & tribus pueris: sed nostris his temporibus regnat ille *fraßdeufel* qui decepit primos parentes in Paradiso. At inquit Carnales Euangelici Matth. 15. Quod intrat in os, non coinquinat hominē, & cibus nos nō commendat Deo, Roman. 14. est enim omnis creatura sanctificata. Respond. Nemo catholicorum dicit cibum esse malum, est enim bona Dei creatura, nec pomum fecit peccatum in Adam & Eua, sed contemptus diuini præcepti: nam ex corde exeunt mali cogitatus, qui coinquinant hominem, cibus non prohibetur vt malus, sed abstinētia illius ad certum tempus, ad laudem Dei & castigationem corporis præcipitur. Si Hester potuit iniungere toti populo ieiunium per tres dies, & rex Niniuæ populo & iuuetuti, cur hoc idem non posset tota Ecclesia? Humiliatio mētis hīc quaeritur, non cibi simpliciter prohibitio. sciebat Ioann. Baptista in cibis nullum esse peccatum, Matt. tertio. abstinuit autem à lautioribus, & vilia gustauit. Sciebat Timotheus quod non esset peccatum, vinum bibere: abstinuit tamen, aut saltem modicè gustauit, ob crebras stomachi infirmitates: abstinuit & Daniel & pueri à cibo regio, etsi sciebant eum non malum esse: abstinuerunt Rechabite à vino, quod tamen sciebant non esse malam creaturam & cæt. Sic vbique scriptura commemorat & laudat huiusmodi abstinētiā & obedientiam, quod Deo placeat. Est quoque ieiunium subtractio superfluitatis, sicut ollæ subtrahuntur ligna ne supereffluat: sic est abstinētia. Est quoque ieiunium hypocriticum, quod fit propter homines Matth. sexto. Cū ieiunatis &c. & quando parcè viuitur ob auaritiā, Ecclesiast. sexto. Vir cui dedit Deus substantiam & cæt. Est quoque laudabile

Dan. i.

Hier. 35.

LL ieiunium;

ieiunium, quod fit ad laudem Dei in abscondito, Mat. sexto, & hoc Deo placet & habet suam promissionem. Vulgò dicitur, fames expellit lupum ex nemore: ita abstinentia & ieiunium fugant diabolum ab homine. Marc. 9. Hoc genus demoniorum non eijcitur, nisi in oratione & ieiunio. Sed totum ieiunium dicitur, quando non vna parte (scilicet abstinentia tantum cibariorum) ieiunamus, sed quando etiam totum corpus nostrum retinemus & abstrahimus à voluptate carnis, & cor nostrum à prauis desiderijs &c. Tale ieiunium, quod cum externo est coniunctum, exigit Christus. Postremò negari non potest, quòd verum ieiunium sæpè placauit Deum, vt non fuerit secuta pœna aliqua vel tribulatio: non quòd ieiunium nostrum possit satisfacere pro culpa & pœna eterna. hoc enim solū transfertur in Christum. Esai. 53. In eo posuit patet iniquitatē omnium nostrum. Sed de pœna temporaria, quam Deus sæpè imponit propter peccata hic in presenti vita. Sic placarunt iram Dei filij Israel congregati in Masphat, 1. Reg. 17. admonente Samuele ieiunauerunt, &c. & percusserunt Philistinos atq; vicerunt. Sic rex Achab impetrauit veniam, quando ieiunauit, & ambulauit demisso capite, dormiuitq; in sacco, cū audiret terribilem Heliae prophetæ cōminationem, 3. Reg. 21. Sic Niniuitæ placant Deum, ne pœnā illis immittat. Ideò & Christus ieiunauit & triumphauit, ieiunauit & Moyses cū esset locuturus Domino. Vnde Apostolus admonet 2. Corint. 6. Exhibeamus nos sicut Dei ministros in ieiunijs & vigilijs multis &c. In omni ergò pressura veteres, quò mitigarent flagellum Dei, atq; hostes suos superarent, confugerunt ad orationem, ieiunium, eleemosynā, eo quòd hæc tria omnia alia bona opera in se comprehendunt, & Tob. 12. dicit: Bona est oratio cum ieiunio & eleemosyna, magis quàm thesaurizare aurum: & tunc quodlibet horum operum efficax est, quando hæc tria sunt coniuncta,

sancta, & quoties patres dixerunt, orationem, ieiunium & eleemosynam satisfacere pro peccatis, intellexerunt pro pœna peccatorum, id est, mitigatione calamitatum, quas quotidie meremur propter nostra vitia, &cæt.

CAPVT VII.

ARGVMENTA.

1. *De peccato superbia, & quid sit.*
2. *Quæ damna adferat homini superbia.*
3. *Quantum punitur à Deo, & semper punita est.*

Augustinus libro 2. contra Manichæum inquit: Supbia est præsumptio, qua quis foris vult videri, quod intus non est in secreto conscientie: id est, superbus vult videri iustus, sapiens, doctus, religiosus, potens, &c. attamen non est in conscientia, idè superbia est peruersus celsitudinis appetitus. hanc prohibet Apostolus ad Rom. 12. Non alta sapientes, sed humilibus consentientes. Hęc superbia mater & principium omnis peccati dicitur Eccle. 10. & qui tenuerit eam, implebitur maledictis, i. vitijs. Consistit autem superbia & notatur in mente, ore & opere: mente, quando quis neminem sibi parem aut similem reputat: inuidet præstantioribus, quia illis nõ æquatur: inferioribus inuidet, ne ei æquentur: paribus, quia ei æquatur. Sed inquit Deus: Memento homo quia cinis es & puluis, & in terrã reuerteris, Gen. 3. Chryso. in Matt. hom. 78. Proficiscamur ad sepulcra: vbi purpura? vbi pecunia, vehiculũ, stipulatio satellitum &c? nihil hęc nisi ossa &c. Secundo in verbis, quibus notatur superbia. 1. Cor. 13. Si linguis loquar angelorũ, & charitatem non habuero &c. charitas nõ est superba &cæt. Tob. 4. Superbiam nunquam in verbo tuo

Li 2 aut